

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-832/24-E
Sp. zn. ČŠIE-S-130/24-E

Název	Střední škola zdravotnická a sociální Chrudim
Sídlo	Poděbradova 336, Chrudim IV, 537 01 Chrudim
E-mail	szs@chrudim.cz
IČO	00 498 891
Identifikátor	600 019 781
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Zemanová
Zřizovatel	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti	Poděbradova 336, Chrudim
Inspekční činnost na místě	9. až 11., 15. a 16. 4. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vysším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Střední škola zdravotnická a sociální Chrudim (dále „škola“) vykonává činnost střední školy. Škola vzdělává žáky v denní formě ve čtyřletých oborech vzdělání s maturitní zkouškou 53-41-M/03 *Praktická sestra* a 75-41-M/01 *Sociální činnost* a ve večerní formě v tříletém oboru vzdělání s maturitní zkouškou 53-41-M/03 *Praktická sestra*. Stravování žáků je

smluvně zajištěno ve školní jídelně Střední školy zemědělské a Vyšší odborné školy Chrudim, která sousedí se školou. V domově mládeže této školy je také zajištěno ubytování a celodenní stravování pro žáky, kteří nemohou dojíždět každý den.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy v aktuálním školním roce, prvním ze svého funkčního období, začala postupně uplatňovat změny vyplývající z vlastní vize v koncepci rozvoje školy. Přenesla část kompetencí na své zástupkyně, se kterými úzce spolupracuje. Pedagogické rady a provozní porady jsou pro vedení školy podnětné, zápisu z jednání umožňují průběžně sledovat a hodnotit vzdělávací proces. Vedení školy se schází pravidelně, přinosem jsou jasné určené kompetence a zodpovědnosti, a to včetně rozdělení úkolů a termínů jejich plnění. Činnost předmětových komisí je většinou přínosná. Vzhledem k nízkému počtu členů v několika komisích je ke zvážení sloučení některých z nich tak, aby širší diskuze v početnějším týmu byla přínosnější nejen pro jednotlivé předměty, ale i pro řešení jejich společných potřeb.

Škola plánuje a vyhodnocuje vedení pedagogického procesu (např. plány dalšího vzdělávání pedagogů, plány kontrolní činnosti apod.), bylo by vhodné sjednotit několik školních směrnic s opakujícími se pokyny ke kontrolní a hospitační činnosti. Hospitační činnost vedení školy provádí, součástí záznamů jsou i dobře pojmenované slabé stránky nebo doporučení ke zhlédnutým hodinám. Pro další zvyšování kvality vzdělávání by bylo vhodné více pracovat se závěry hospitační činnosti, rozšířit možnosti sdílení metod a forem vzdělávání prostřednictvím vzájemných hospitací mezi vyučujícími. Při hospitační činnosti vedení školy by rovněž bylo vhodné zaměřit hodnocení výuky na konkrétní dílčí jevy (např. na práci se vzdělávacími cíli, diferenciaci náročnosti úloh apod.), následně poskytnout cílenou zpětnou vazbu učitelům a zohlednit výsledky hospitační činnosti při plánování jejich dalšího vzdělávání. Přinosem je forma zpracování a realizace adaptačních plánů pro začínající učitele.

S ohledem na velikost budovy je škola omezena v některých oblastech plánování a realizace výuky. Škola nemá vlastní tělocvičnu a aktuálně je z kapacitních důvodů omezené i využívání zázemí sousední střední školy k výuce tělesné výchovy. Zajišťování výuky na sportovištích města nebo v prostorách jiných škol je prozatím jedinou možností, jak naplňovat osnovy vzdělávání v tělesné výchově, omezující je pro školu jak organizování, tak i následné přesuny mezi školou a sportovišti na delší vzdálenosti.

Nad rámcem finančních prostředků poskytovaných zřizovatelem a ze státního rozpočtu škola aktivně získává a využívá finanční zdroje například na další vzdělávání pedagogických pracovníků, pořádání projektových dnů, podporu či zavedení některých pozic ve škole (např. školní psycholog, kariérový poradce). Škola provozuje doplňkovou činnost formou pořádání kvalifikačních kurzů pro pracovníky v sociálních službách, o který je zájem vzhledem k nárůstu potřeby počtu kvalifikovaných zaměstnanců v tomto oboru. Škole se zatím nepodařilo modernizovat sociální zařízení, která jsou již poměrně opotřebovaná a zastaralá.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným rysem sledované výuky všeobecně vzdělávacích předmětů byl vstřícný přístup učitelů k žákům, dodržování pravidel komunikace, pozitivní a podporující pracovní klima

ve třídách. Vzdělávací cíle hodin zaměřené na žáky byly ne vždy dobře ujasněné, většinou byl sdělován pouze obsah učiva nebo název probíraného tématu. Všichni učitelé byli na výuku připraveni, jejich hodiny byly promyšlené. Rozdíly v pedagogických přístupech jsou ovlivněny nejen zkušeností učitelů, ale i jejich osobnostním nastavením. Často převažovala frontální forma výuky s využitím řízeného rozhovoru učitele s žáky, což v omezené míře vedlo žáky k vlastní aktivitě ve výuce. Zaznamenána byla snaha o zařazení diskuze, párové práce nebo úspěšné využití skupinových činností. Ve výuce českého jazyka se ne vždy úspěšně dařilo pracovat s motivací žáků, kteří více kladou důraz na vlastní učení v odborných předmětech, méně ve všeobecně vzdělávacích předmětech. Tento přístup se spíše negativně odráží v horších ročníkových výsledcích uvedeného předmětu. Přiležitostí je zařazování účelné skupinové práce, případně činností zaměřených na podporu čtenářství, doporučením je i více pracovat s probíranými tématy v kontextu praktického využití v budoucím pracovním i osobním životě žáků. Ve výuce anglického jazyka byly zařazovány obvyklé kooperativní činnosti ve dvojicích, které rozvíjely komunikační a jazykové kompetence a dovednosti. Od minulé inspekční činnosti se výsledky žáků v tomto předmětu zlepšily, jejich práce ve sledovaných hodinách byla účelnější a pracovali také s větším zájmem. Ojediněle bylo zaznamenáno neúčelné a nadbytečné využívání češtiny na úkor rozvoje receptivních jazykových dovedností žáků.

V hodinách nebyla zaznamenána cílená diferenciacie náročnosti zadávaných úloh, což někdy omezovalo podporu pomalejších, ale i nadaných žáků. Pouze v matematice byla zaznamenána snaha učitele zadat úlohy žákům se stupňující se náročností. Individuální dopomoc jednotlivým žákům byla v hodinách obvyklá, ale s velmi různou úspěšností. Obvyklé bylo využívání digitálních technologií ve výuce, často i mobilních telefonů. Žáci často využívají *MS TEAMS*, *Moodle*, *KAHOOT* a další výukové systémy a aplikace k plnění zadaných úkolů nebo testování. V omezené míře jsou využívány technologie k vyhledávání informací a jejich následnému kritickému vyhodnocování. Doporučením je více podpořit využití digitálních technologií k účelné a samostatné práci žáků s informacemi a jejich zdroji. K vizualizaci předkládaného učiva učitelé využívají zpravidla prezentace (včetně fotografií nebo audio a video ukázek) i výukové aplikace. Závěry sledovaných hodin nebyly využity ke zhodnocení a zpětné vazbě od žáků. I když učitelé občas dokázali alespoň částečně získat užitečnou zpětnou vazbu v průběhu hodiny při plnění dílčích úkolů, často se jednalo spíše o komentáře ze strany učitele, než o hodnocení práce žáků. Žáci byli jen v omezené míře vedeni k reflexi vlastní úspěšnosti ve výuce, což omezovalo nejen jejich osobnostní rozvoj, ale i možnosti učitele následující hodiny připravit podle potřeb žáků. Doporučením je nastavení podpory učitelů k vzájemným hospitacím pro inspiraci a sdílení pedagogických dovedností.

Ve sledované výuce odborných předmětů byla zřejmá snaha učitelek o kvalitní výstupy vzdělávání. V hodinách vytvázejí pozitivně-motivační atmosféru, vztah mezi nimi a žáky maximálně podporuje efektivitu vzdělávání. Učitelky výuku zpestřovaly účelným zařazováním různých metod práce ve dvojicích, skupinách nebo při aktivitách mimo pracovní místo žáka ve třídě. Množství aktivizačních a ověřujících otázek spolu s odkazy na zkušenosti žáků, učební nebo odbornou praxi žáky dobře motivovaly, takže se zapojovali, spolupracovali s učitelkami i spolu navzájem. Výpočetní technika (např. dataprojektory) účelně podporovala prezentaci učiva. Ověřování vstupních znalostí nebo závěrečné opakování probraného učiva bylo zefektivněno používáním didaktických programů prostřednictvím žákovských mobilů. Přiležitostí je vyšší míra cíleného zařazování průběžné formativní zpětné vazby po jednotlivých částech vyučovacích hodin, a vytváření přiležitostí ke vzájemnému hodnocení žáků či k jejich sebereflexi dosaženého učebního pokroku.

U předmětu první pomoc je třeba lépe zohledňovat cíle vzdělávání s ohledem na jednotlivé obory a tomu následně přizpůsobit obsah sdělovaných informací a metody výuky. Na rozdíl od minulé inspekční činnosti nebylo zaznamenáno odlišné vedení výuky v oborech 53-41-M/03 *Praktická sestra* a 75-41-M/01 *Sociální činnost*, čímž nebyla zohledněna na budoucí role a potřebné kompetence žáků. K efektivitě výuky by přispělo, kdyby tento předmět byl vyučován v odborné učebně s vhodným uspořádáním pomůcek, příležitostí je i využívání exteriéru školy, případně pracoviště odborné praxe žáků jednotlivých oborů.

Praktické vyučování žáků probíhá ve vlastních učebnách školy, které jsou vybaveny didaktickými pomůckami i modely a na několika pracovištích mimo budovu školy. Pracoviště *Chrudimské nemocnice* poskytuje žákům personálně i materiálně vhodné prostředí, mohou zde vidět příklady dobré praxe a být tak motivováni pracovat ve vybraném oboru po dokončení studia. Škola v rámci praktické výuky nabízí široké portfolio pracovišť, díky čemuž žáci získávají mnohem širší zkušenosti a kompetence pro budoucí výkon jejich povolání. Pro souvislou praxi má škola smluvně zajištěna i další zdravotnická zařízení (Praha, Hradec Králové). Škola dosahuje velmi dobré kvality v odborném vzdělávání, příležitostí k dalšímu rozvoji je rozšířit vybavení o pacientský simulátor a zajištění souvisejícího dalšího vzdělání pedagogů v simulační pedagogice.

Hodnocení výsledků vzdělávání

K účelné prezentaci výsledků vzdělávání svých žáků škola využívá např. zapojení do akcí pro veřejnost, činnosti žáků v rámci praktické výuky apod., činnosti a aktivity jsou hodnoceny také na webových stránkách nebo ve výroční zprávě o činnosti školy. Ve školním roce 2022/2023 ze 241 žáků 42 absolvovalo ročník s vyznamenáním. Neúspěšných žáků bylo na konci školního roku minimum, někteří další byli hodnoceni až po dodatečném zkoušení k uzavření klasifikace (v červnu nebyli hodnoceni). Nejvyšší míra neúspěšnosti žáků se v ročníkových hodnoceních týká jejich výsledků v předmětu český jazyk a literatura. Tento stav přetrvává i v aktuálním školním roce, v prvním pololetí 2023/2024 jsou žáci ve většině tříd nejhůře hodnoceni právě v uvedeném předmětu. Škola o tomto stavu ví, situaci řešilo vedení školy s vyučujícími, ale opatření vedoucí ke zlepšení stavu prozatím nebyla účinná (čtenářské dílny, projekty zaměřené na literaturu, doučování). Doporučením je zaměřit se na důvody neúspěšnosti žáků. K tomu využít cílenou hospitační činnost ve výuce pro podporu učitelů např. ve volbě výukových metod vhodných k aktivizaci žáků nebo např. dotazníkové šetření ke zjištění zpětné vazby od žáků k důvodům jejich neúspěšnosti. V přiměřené míře škola využívá udílení výchovných opatření, pochvaly jsou udíleny více než kázeňská opatření. Ve školním roce 2022/2023 byly snížené známky z chování uděleny ojediněle, absence žáků ve výuce byla spíše nižší. Příčinou kázeňských opatření a někdy i hodnocení sníženou známkou z chování byly zejména neomluvené hodiny nebo včas neomluvené absenze žáků. U maturitních zkoušek (dále „MZ“) žáků denního studia z celkového počtu 58 žáků ve školním roce 2022/2023 neuspělo v jarním termínu 15 žáků, po podzimním termínu (náhradním nebo opravném) zůstali neúspěšní čtyři žáci. Naopak 20 žáků denního studia absolvovalo MZ s vyznamenáním. Žáci večerního studia, kteří absolvovali MZ, byli úspěšní.

Žáci jsou podporováni při rozširování všeobecných i odborných znalostí a kompetencí. V rámci praktického vyučování absolvojí odborné praxe u partnerů, někteří žáci i odborné stáže (např. ve velkých fakultních nemocnicích). Výuku a uplatnění absolventů obohacuje organizování řady volitelných kurzů např. kurz znakové řeči, kurz sportovních a rekondičních masáží, kurz tejpování. Učitelé žáků poskytují účelnou podporu také při přípravě na odborně zaměřené soutěže nebo projekty. Žáci i díky tomu dosáhli v posledních

letech výborných výsledků (např. první místo v mezinárodní soutěži čtyř států v poskytování první pomoci, projektových dnech (Den psychologie) nebo zapojení do Studentské odborné činnosti). Úspěšní žáci jsou cíleně zapojováni do motivování ostatních žáků např. prezentací úspěšných soutěžních prací spolužákům ve škole. Sebeprezentace školy je realizována v rámci akcí jako jsou besedy pro veřejnost na zdravotní nebo psychologická témata, Dny zdraví, Zdravé město, Zdravá škola apod. K úspěšné realizaci vzdělávání výrazně přispívá spolupráce se sociálními partnery při pořádání odborných exkurzí (i do prestižních zařízení) nebo přednášek (např. Lékaři bez hranic).

Zvláště žáci oboru vzdělání 75-41-M/01 *Sociální činnost* jsou vedeni k dobrovolnictví. Docházejí hlavně do nemocnic, domovů pro seniory, nízkoprahových zařízení pro děti a mládež a dalších sociálních a zdravotnických a školských zařízení, kde se například jednotlivě věnují klientům, předčítají jim, hrají s nimi hry, chodí s nimi na procházky, doučují děti z nízkopříjmových rodin. Motivací bylo ocenění žákyně školy na „dobrovolnickém večeru“ *Koalice nevládek Pardubicka* (KONEP) i speciální ocenění Krajskou hospodářskou komorou Pardubického kraje za péči, kterou věnovala seniorům. Zapojováním se do sbírek (např. Tříkrálová sbírka, Ježíškova vnoučata či potravinové sbírky) je rozvíjena a podporována solidarita žáků.

Primární prevence a výchovné poradenství jsou zajišťovány výchovnou poradkyní a metodičkou prevence, které spolupracují se školním psychologem, který do školy pravidelně dochází. K datu inspekční činnosti bylo ve škole vedeno 23 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Pracovnice školního poradenského pracoviště se pravidelně scházejí a řeší případné problémy a potřeby žáků. Cílená podpora žáků s různými vzdělávacími potřebami, včetně nadaných žáků, prozatím není uplatňována. Zde je prostor pro zlepšení v zavedení hospitační činnosti případně náhledů výchovné poradkyně ve třídách, kde jsou žáci se SVP a nadaní vzděláváni tak, aby mohla metodicky pomoci vyučujícím v jejich práci s těmito žáky. Škola pracuje s neúspěšnými žáky, identifikuje žáky ohrožené, doporučením je zvážit účelnou debatu mezi vyučujícími, třídními učiteli a žáky, co by vzhledem k nižší úspěšnosti u některých předmětů pomohlo ve výuce, v domácí přípravě apod.

Programy primární prevence jsou realizovány napříč ročníky. Preventivní téma jsou přirozenou součástí vzdělávacího obsahu, aktivity směřují do vyučování a dalších doplňkových akcí pořádaných v průběhu školního roku (přednášky, besedy s tematikou prevence). Monitoring vztahů ve třídách řeší ve spolupráci s metodičkou především třídní učitelé. Výskyt případných náznaků rizikového chování je sledován průběžně, vzhledem k zaměření školy je jejich počet nízký. Mezi aktivity stmelující kolektivy tříd patří pravidelně pořádané adaptační kurzy. Ve škole funguje i žákovský parlament, který se pravidelně schází a předává vedení školy podněty a návrhy ke změnám ve školním provozu.

Závěry

Vývoj školy

- změna na místě ředitelky školy
- zlepšení materiálních podmínek vzdělávání

Silné stránky

- pozitivní, partnerská a podporující atmosféra napříč celou školou (1.4)
- spolupráce se sociálními partnery ve vzdělávání (1.5)
- kvalitní výuka odborných předmětů (3.1)
- široké portfolio pracovišť odborné praxe podporující získání odborných kompetencí žáků (3.2)
- vedení žáků k dobrovolnictví a solidaritě, podporující jejich sociální a osobnostní rozvoj (4.4)
- výborné výsledky žáků školy v odborných soutěžích (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- menší pestrost a účinnost metod a forem práce, nedostatečná práce se vzdělávacími cíli, závěry hodin nevedou k účelnému a smysluplnému shrnutí, malý důraz na efektivní sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků (4.2)
- malá míra individualizace a diferenciace výuky vzhledem k žákům celého spektra nadání a potřeb (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zaměřovat hospitační činnost na cíleně vybrané jevy v průběhu a výsledcích vzdělávacího procesu
- další vzdělávání zaměřit na výsledky hospitační činnosti a obohatit o téma motivace a aktivizace žáků, využívání formativního hodnocení s následným uplatněním ve výuce
- diferencovat obtížnost úloh pro podporu nadaných i žáků vyžadujících větší podporu
- podporovat vzájemné hospitace a sdílení mezi pedagogy nejen v rámci jednotlivých předmětů
- ve struktuře vyučovacích hodin účelně pracovat s cílem, v závěru hodin ověřovat míru jeho naplnění
- vytvářet v hodinách prostor pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků
- podpořit využití digitálních technologií k účelné a samostatné práci žáků s informacemi a jejich zdroji

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejně lhůtě písemně

informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2023/2024
2. Školní řád střední školy platný k termínu inspekční činnosti
3. Zápis z jednání pedagogické rady, školní rok 2022/2023 a aktuální (výběr)
4. Zápis z jednání předmětových komisí, školní rok 2023/2024
5. Rozvrhy hodin tříd pro školní rok 2023/2024
6. Matrika, školní rok 2023/2024
7. Třídní knihy, školní rok 2023/2024
8. Plán hospitační činnosti, záznamy z kontrolní činnosti, školní rok 2023/2024
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2023/2024
10. Personální dokumentace k odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků (výběr)
11. Dokumentace výchovného poradenství a školní prevence pro školní rok 2023/2024 (výběr)
12. Koncepce rozvoje školy ze dne 17. 4. 2023
13. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Hana Řebíčková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Mgr. Martin Valášek, školní inspektor

Mgr. Alan Mejstřík, DiS., odborník na zdravotnické obory

17. 5. 2024